



2023/2287

24.10.2023

SKLEP SVETA (SZVP) 2023/2287
z dne 23. oktobra 2023
o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Nigeru

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 29 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Varnostni svet Združenih narodov (VSZN) je 28. julija 2023 podal izjavo, v kateri je ostro obsodil prizadevanja za neustavno spremembo legitimne vlade Republike Niger (v nadaljnjem besedilu: Niger) 26. julija 2023. Članice VSZN so pozvale k takojšnji in brezpogojni izpustitvi demokratično izvoljenega predsednika republike Mohameda Bazuma in poudarile, da je nujno ponovno vzpostaviti ustavni red v Nigeru. Članice VSZN so izrazile tudi podporo regionalnim in celinskim prizadevanjem za mediacijo.
- (2) Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik) je 28. julija 2023 podal izjavo v imenu Unije o razmerah v Nigeru, v kateri je obsodil državni udar, ki pomeni resen napad na stabilnost in demokracijo v Nigeru. Visoki predstavnik je izjavil, da bo vsakršno rušenje ustavnega reda imelo posledice za sodelovanje med Unijo in Nigrom, ter izrazil podporo prizadevanjem Gospodarske skupnosti zahodnoafriških držav (v nadaljnjem besedilu: ECOWAS) za takojšnjo ponovno vzpostavitev ustavnega reda v Nigeru.
- (3) Visoki predstavnik je 29. julija 2023 napovedal začasno ustavitev proračunske podpore Unije Nigeru ter vsega sodelovanja med Unijo in Nigrom na področju obrambe in varnosti.
- (4) Organ voditeljev držav in vlad ECOWAS je 30. julija 2023 podal izjavo, v kateri je obsodil poskus državnega udara in potrdil, da predsednik Bazum ostaja zakoniti izvoljeni predsednik Nigra. Poleg tega so se voditelji držav ECOWAS dogovorili o številnih ukrepih, vključno z zaprtjem kopenskih in zračnih meja med državami članicami ECOWAS in Nigrom, uvedbo območja prepovedi letenja za vse komercialne lete v Niger in iz njega, prekinitvijo vseh trgovinskih in finančnih transakcij med državami članicami ECOWAS in Nigrom, zamrznitvijo sredstev Republike Niger v centralnih bankah držav članic ECOWAS in državnih sredstev Nigra v komercialnih bankah v državah članicah ECOWAS, začasno ustavitvijo finančne pomoči Nigeru in finančnih transakcij regionalnih finančnih institucij z Nigrom ter uvedbo ukrepov prepovedi potovanj in zamrznitvijo sredstev za vojaške uradnike, vpletene v državni udar.
- (5) Organ voditeljev držav in vlad ECOWAS je 10. avgusta 2023 podal dodatno izjavo, v kateri je ponovno odločno obsodil poskus državnega udara in nadaljnje pridržanje predsednika Bazuma ter odredil napotitev sil ECOWAS v pripravljenosti za ponovno vzpostavitev ustavnega reda v Nigeru.
- (6) Visoki predstavnik je 12. avgusta 2023 podal izjavo v imenu Unije o razmerah v Nigeru, v kateri je znova pozval k ponovni vzpostavitvi ustavnega reda, izrazil podporo prizadevanjem ECOWAS, tudi z vzpostavitvijo novega režima individualnih omejevalnih ukrepov, ter pozval k izpustitvi predsednika Bazuma in njegove družine.
- (7) Mirovni in varnostni svet Afriške unije (AU) je 14. avgusta 2023 podal izjavo, v kateri je izrazil globoko zaskrbljenost zaradi zaskrbljujočega ponovnega izbruha vojaških udarov, ki spodbijajo demokracijo, mir, varnost in stabilnost na afriški celini, ponovno poudaril ničelno toleranco AU do neustavnih zamenjav vlad, najostreje obsodil vojaški udar v Nigeru, zahteval takojšnjo in brezpogojno izpustitev predsednika Bazuma ter pohvalil prizadevanja ECOWAS.

- (8) Glede na resnost razmer, ki ogrožajo mednarodni mir in varnost v regiji, je primerno vzpostaviti poseben okvir omejevalnih ukrepov proti fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom, odgovornim za dejanja, ki ogrožajo mir, stabilnost in varnost v Nigru, spodbujajo ustavni red, demokracijo in pravno državo, zlasti tisti, ki so odgovorni za samovoljno pridržanje demokratično izvoljenih oblasti v Nigru, ali pomenijo hude kršitve ali zlorabe človekovih pravic ali kršitve veljavnega mednarodnega humanitarnega prava v Nigru, ter proti fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom, ki so z njimi povezani.
- (9) Za izvajanje določenih ukrepov je potrebno nadaljnje ukrepanje Unije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da preprečijo vstop na svoja ozemlja ali tranzit preko njih fizičnim osebam, ki:
 - (a) so odgovorne za ukrepe ali politike, ki ogrožajo mir, stabilnost ali varnost v Nigru, ali ki so neposredno ali posredno sodelovale pri takih ukrepih ali politikah, jih podpirale ali imele koristi od njih;
 - (b) spodbujajo ustavni red v Nigru;
 - (c) s svojimi dejanji, politikami ali dejavnostmi spodbujajo demokracijo ali pravno državo v Nigru, vključno tisti, ki so odgovorni za samovoljno pridržanje demokratično izvoljenih oblasti v Nigru;
 - (d) sodelujejo pri načrtovanju, vodenju ali izvajanju dejanj v Nigru, ki pomenijo hude kršitve ali zlorabe človekovih pravic ali kršitve mednarodnega humanitarnega prava, kakor je ustrezno;
 - (e) so povezane s fizičnimi osebami iz točk (a) do (d) ali s fizičnimi ali pravnimi osebami, določenimi na podlagi člena 2(1);in so na seznamu v Prilogi.
2. Odstavek 1 države članice ne zavezuje k temu, da bi lastnim državljanom zavrnila vstop na svoje ozemlje.
3. Odstavek 1 ne posega v primere, v katerih državo članico zavezuje obveznost mednarodnega prava, in sicer:
 - (a) kot državo gostiteljico mednarodne medvladne organizacije;
 - (b) kot državo gostiteljico mednarodne konference, ki jo skličejo Združeni narodi ali je sklicana pod njihovim okriljem;
 - (c) na podlagi večstranskega sporazuma o dodeljenih privilegijih in imunitetah ali
 - (d) v okviru Lateranske pogodbe, ki sta jo leta 1929 sklenila Sveti sedež (Vatikanska mestna država) in Italija.
4. Odstavek 3 se uporablja tudi v primerih, ko je država članica država gostiteljica Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE).
5. Svet je ustrezno obveščen o vseh primerih, kadar posamezna država članica odobri izvzetje na podlagi odstavka 3 ali 4.
6. Države članice lahko odobrijo izvzetja od ukrepov, uvedenih na podlagi odstavka 1, kadar je potovanje upravičeno z nujno humanitarno potrebo ali zaradi udeležbe na medvladnih sestankih ali sestankih, ki jih podpira ali gosti Unija ali jih gosti država članica, ki predseduje OVSE, in na katerih se vodi politični dialog, ki neposredno spodbuja politične cilje omejevalnih ukrepov, vključno s podporo stabilnosti in ponovni vzpostavitvi ustavnega reda v Nigru.

7. Države članice lahko izvzeta od ukrepov, uvedenih na podlagi odstavka 1, odobrijo tudi, kadar je vstop ali tranzit osebe potreben zaradi izvedbe sodnega postopka.

8. Država članica, ki želi odobriti izvzete na podlagi odstavka 6 ali 7, o tem uradno pisno obvesti Svet. Izvzete se šteje za odobreno, razen če ena ali več držav članic ne pošlje pisnega ugovora v dveh delovnih dneh po prejemu uradnega obvestila o predlaganem izvzetju. Če ena ali več držav članic vloži ugovor, lahko Svet s kvalificirano večino odloči, da bo predlagano izvzete odobril.

9. Kadar država članica na podlagi odstavkov 3, 4, 6, 7 ali 8 fizični osebi s seznama v Prilogi odobri vstop na svoje ozemlje ali tranzit preko njega, je ta odobritev omejena na namen, za katerega je bila podeljena osebi, na katero se nanaša.

Člen 2

1. Zamrznejo se vsa sredstva in gospodarski viri, ki pripadajo, so v lasti ali pod nadzorom fizičnih ali pravnih oseb, subjektov ali organov, ki:

- (a) so odgovorni za ukrepe ali politike, ki ogrožajo mir, stabilnost ali varnost v Nigeru, ali ki so neposredno ali posredno sodelovali pri takih ukrepih ali politikah, jih podpirali ali imeli koristi od njih;
- (b) spodbujajo ustavni red v Nigeru;
- (c) s svojimi dejanji, politikami ali dejavnostmi spodbujajo demokracijo ali pravno državo v Nigeru, vključno tisti, ki so odgovorni za samovoljno pridržanje demokratično izvoljenih oblasti v Nigeru;
- (d) sodelujejo pri načrtovanju, vodenju ali izvajanju dejanj v Nigeru, ki pomenijo hude kršitve ali zlorabe človekovih pravic ali kršitve mednarodnega humanitarnega prava, kakor je ustrezno;
- (e) so povezani s fizičnimi ali pravnimi osebami, subjekti ali organi, navedeni v točkah (a) do (d) zgoraj;

in so na seznamu v Prilogi.

2. Fizičnim ali pravnim osebami, subjektom ali organom s seznama v Prilogi ne smejo biti neposredno ali posredno dana na razpolago ali v njihovo korist nikakršna sredstva ali gospodarski viri.

3. Z odstopanjem od odstavkov 1 ali 2 lahko pristojni organi držav članic dovolijo sprostitev določenih zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov ali njihovo dajanje na razpolago pod pogoji, ki jih štejejo za primerne, potem ko ugotovijo, da so zadevna sredstva ali gospodarski viri:

- (a) potrebni za zadovoljitev osnovnih potreb oseb s seznama v Prilogi in njihovih vzdrževanih družinskih članov, vključno s plačili za hrano, najemnino ali hipoteko, zdravila in zdravstveno oskrbo, davke, zavarovalne premije in stroške za storitve javnih služb;
- (b) namenjeni izključno za plačilo zmernih honorarjev ali povračilo nastalih izdatkov, povezanih z zagotavljanjem pravnih storitev;
- (c) namenjeni izključno za plačilo pristojbin ali stroškov storitev za redno hrambo ali vzdrževanje zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov;
- (d) potrebni za kritje izrednih izdatkov, pod pogojem, da zadevni pristojni organ vsaj dva tedna pred odobritvijo pristojnim organom drugih držav članic in Komisiji uradno sporoči razloge, na podlagi katerih meni, da je treba izdati posamezno odobritev, ali
- (e) nakazani na račun ali z računa diplomatskega ali konzularnega predstavništva ali mednarodne organizacije, ki uživa imunitete v skladu z mednarodnim pravom, v kolikor so taka plačila namenjena uporabi v uradne namene diplomatskega ali konzularnega predstavništva ali mednarodne organizacije.

Zadevna država članica obvesti druge države članice in Komisijo o vseh odobritvah, izdanih na podlagi tega odstavka, v dveh tednih po odobritvi.

4. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko pristojni organi držav članicodobrijo sprostitev določenih zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) sredstva ali gospodarski viri so predmet arbitražne odločbe, izdane pred datumom uvrstitve fizične ali pravne osebe, subjekta ali organa iz odstavka 1 na seznam v Prilogi, ali predmet sodne ali upravne odločbe, izdane v Uniji, ali sodne odločbe, izvršljive v zadevni državi članici, pred navedenim datumom ali po njem;
- (b) sredstva ali gospodarski viri se bodo uporabljali izključno za poravnavo terjatev, ki so zavarovane s tako odločbo ali so v taki odločbi priznane kot veljavne, v mejah, določenih z veljavno zakonodajo in predpisi, ki urejajo pravice oseb s takimi terjatvami;
- (c) odločba ni v korist fizične ali pravne osebe, subjekta ali organa s seznama v Prilogi ter
- (d) priznanje odločbe ni v nasprotju z javnim redom zadevne države članice.

Zadevna država članica obvesti druge države članice in Komisijo o vseh odobritvah, izdanih na podlagi tega odstavka, v dveh tednih po odobritvi.

5. Odstavek 1 fizični ali pravni osebi, subjektu ali organu s seznama iz Priloge ne preprečuje, da bi izvedel zapadlo plačilo, ki izhaja iz sklenjene pogodbe ali sporazuma, ali obveznost, nastalo pred datumom uvrstitve take fizične ali pravne osebe, subjekta ali organa na seznam v navedeni prilogi, pod pogojem, da je zadevna država članica ugotovila, da plačila neposredno ali posredno ne prejme fizična ali pravna oseba, subjekt ali organ iz odstavka 1.

6. Odstavek 2 se ne uporablja za prilive na zamrznjenih računih za:

- (a) obresti ali druge dohodke na navedenih računih, pod pogojem, da za take obresti, ali druge dohodke še naprej veljajo ukrepi iz odstavka 1;
- (b) zapadla plačila, ki izhajajo iz pogodb, sporazumov ali obveznosti, sklenjenih ali nastalih pred datumom, ko so za te račune začeli veljati ukrepi iz odstavkov 1 in 2, pod pogojem, da za taka plačila še naprej veljajo ukrepi iz odstavka 1, ali
- (c) zapadla plačila po sodnih, upravnih ali arbitražnih odločbah, izdanih v Uniji ali izvršljivih v zadevni državi članici, pod pogojem, da za taka plačila še naprej veljajo ukrepi iz odstavka 1.

7. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata za zagotavljanje, obdelavo ali izplačevanje sredstev, drugega finančnega premoženja ali gospodarskih virov ter zagotavljanje blaga in storitev, potrebnih za pravočasno zagotovitev humanitarne pomoči ali za podporo drugim dejavnostim, ki podpirajo osnovne človeške potrebe, kadar tako humanitarno pomoč in druge dejavnosti izvajajo:

- (a) Združeni narodi, vključno z njihovimi programi, skladi ter drugimi subjekti in organi, ter njihove specializirane agencije in povezane organizacije;
- (b) mednarodne organizacije;
- (c) humanitarne organizacije, ki imajo status opazovalke v Generalni skupščini Združenih narodov, in člani teh humanitarnih organizacij;
- (d) dvostransko ali večstransko financirane nevladne organizacije, ki sodelujejo v načrtih Združenih narodov za humanitarni odziv, načrtih za pomoč beguncem, drugih pozivih Združenih narodov ali humanitarnih grozdih, ki jih usklajuje Urad Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih aktivnosti (OCHA);
- (e) organizacije in agencije, ki jim je Unija podelila potrdilo o humanitarnem partnerstvu ali ki jih je potrdila ali priznala država članica v skladu z nacionalnimi postopki;

- (f) specializirane agencije držav članic ali
- (g) zaposleni, prejemniki nepovratnih sredstev, odvisna podjetja ali izvajalski partnerji subjektov iz točk (a) do (f), kadar in kolikor delujejo v tej vlogi.

8. V primerih, ki jih ne zajema odstavka 7, in z odstopanjem od odstavka 1 ali 2 tega člena lahko pristojni organi držav članic dovolijo sprostitev določenih zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov ali njihovo dajanje na razpolago pod pogoji, ki jih štejejo za primerne, potem ko ugotovijo, da so taka sredstva ali gospodarski viri potrebni za pravočasno zagotovitev humanitarne pomoči ali za podporo drugim dejavnostim, ki podpirajo osnovne človeške potrebe.

9. Če zadevni pristojni organ v petih delovnih dneh od prejema prošnje za odobritev na podlagi odstavka 8 ne sprejme negativne odločitve, ne zahteva informacij ali ne izda uradnega obvestila o dodatnem času, se ta odobritev šteje za izdano.

Zadevna država članica obvesti druge države članice in Komisijo o vseh odobritvah, izdanih na podlagi tega člena v štirih tednih po odobritvi.

Člen 3

1. Svet na predlog države članice ali visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik) soglasno vzpostavi in spremeni seznam iz Priloge.
2. Svet o sklepu iz odstavka 1, vključno z razlogi za uvrstitev na seznam, obvesti zadevno fizično ali pravno osebo, subjekt ali organ, neposredno, če je naslov znan, ali z objavo obvestila, s čimer da taki fizični ali pravni osebi, subjektu ali organu možnost, da predloži pripombe.
3. Kadar so predložene pripombe ali novi tehtni dokazi, Svet pregleda sklep iz odstavka 1 in o tem ustrezno obvesti zadevno fizično ali pravno osebo, subjekt ali organ.

Člen 4

1. V Prilogi se navedejo razlogi za uvrstitev fizičnih in pravnih oseb, subjektov in organov iz členov 1 in 2 na seznam.
2. Priloga vsebuje informacije, potrebne za identifikacijo zadevnih fizičnih ali pravnih oseb, subjektov ali organov, kadar so te informacije na voljo. Za fizične osebe lahko take informacije vključujejo: imena in vzdevke, datum in kraj rojstva, državljanstvo, številko potnega lista in osebne izkaznice, spol, naslov, če je znan, ter funkcijo ali poklic. Za pravne osebe, subjekte ali organe lahko taki podatki vključujejo: imena, kraj in datum registracije, matično številko in sedež podjetja.

Člen 5

1. Svet in visoki predstavnik lahko obdelujeta osebne podatke za namene opravljanja svojih nalog, ki jih imata na podlagi tega sklepa, zlasti:
 - (a) kar zadeva Svet, za pripravo in izvedbo sprememb Priloge;
 - (b) kar zadeva visokega predstavnika, za pripravo sprememb Priloge.

2. Svet in visoki predstavnik po potrebi obdelujeta ustrezne podatke v zvezi s kaznivimi dejanji, ki so jih storile fizične osebe s seznama, in v zvezi s kazenskimi obsodbami ali varnostnimi ukrepi v zvezi s takimi osebami le v obsegu, v katerem je takšna obdelava potrebna za pripravo Priloge.

3. Za namene tega sklepa sta Svet in visoki predstavnik „upravljavca“ v smislu člena 3, točka 8, Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, da se zagotovi, da lahko zadevne fizične osebe izvajajo svoje pravice na podlagi te uredbe.

Člen 6

V zvezi s kakršno koli pogodbo ali transakcijo, na izvedbo katere neposredno ali posredno, v celoti ali deloma vplivajo ukrepi, uvedeni s tem sklepom, se ne ugoti nobenemu zahtevku, vključno z zahtevki za jamstvo ali kakršnimi koli drugimi zahtevki te vrste, kot je odškodninski zahtevek ali zahtevek za uveljavljanje garancije, zlasti zahtevek za podaljšanje dospelosti ali za plačilo obveznice, garancije ali jamstva, zlasti finančne garancije ali finančnega jamstva v kakršni koli obliki, ki ga vložijo:

- (a) fizične ali pravne osebe, subjekti ali organi s seznama v Prilogi;
- (b) katera koli fizična ali pravna oseba, subjekt ali organ, ki deluje prek ene od fizičnih ali pravnih oseb, subjektov ali organov iz točke (a) ali v njihovem imenu.

Člen 7

Prepovedano je zavestno ali namerno sodelovanje v dejavnostih, katerih namen ali učinek je izogibanje prepovedim iz tega sklepa.

Člen 8

Da bi bili ukrepi, določeni v tem sklepu, čim bolj učinkoviti, Unija spodbuja tretje države k sprejetju omejevalnih ukrepov, podobnih tistim, ki so določeni v tem sklepu.

Člen 9

Ta sklep se uporablja do 24. oktobra 2024.

Ta sklep se redno pregleduje. Če Svet meni, da cilji sklepa niso bili doseženi, ga po potrebi obnovi ali spremeni.

Izvetja iz člena 2(7), (8) in (9), kar zadeva člen 2(1) in (2), se pregledujejo v rednih časovnih presledkih in vsaj vsakih dvanajst mesecev ali, po bistveni spremembi okoliščin, na nujno zahtevo katere koli države članice, visokega predstavnika ali Komisije.

Člen 10

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

V Luxembourgu, 23. oktobra 2023

Za Svet
predsednik
J. BORRELL FONTELLES

*PRILOGA***Seznam fizičnih in pravnih oseb, subjektov in organov iz členov 1 in 2**

[...]
